

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	6—
četr leta	3—
na mesec	1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inseriji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	9—
četr leta	" 450
na mesec	" 160
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravljanje: Knafova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Načela prestolonaslednika Franca Ferdinand.

S. — Dunaj, 22. oktobra. »Daily Chronicle« objavlja razgovor nekega angleškega parlamentarca z nekim visokim avstrijskim državnim, ki je o nazorih prestolonaslednika Franca Ferdinandu jako dobro poučen. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je velik prijatelj Angleške, ter želi, da bi Avstrija uvidela, da avstrijska politika na Balkanu ni v nasprotju z angleško. Avstrija teži na Balkanu po politiki močne volje in gospodarske ekspanzivnosti, ki vodi do morja pri Solunu. Zato je bil prestolonaslednik Fran Ferdinand nasprotnik ogrske koalicijske vlade, ki je utrjevala v ogrski deželi vlado oligarhije in iz istih razlogov je prestolonaslednik tudi nasprotnik sedanjem Khuen-Hedervaryjeve vlade. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je sicer prijatelj trozvezne politike, zlasti nemške zaveznic, toda kot možile in močne volje je naziranja, da je Avstrija utrjena dovolj, igrati v evropski politiki aktivno vlogo. — »Neue Freie Presse«, ki prinaša ta senzacijonalni razgovor, sicer ne zanika avtentičnosti te vesti, vendar pa trdi, da so ti nazori v nasprotju z vsemi, dosedaj od avstrijske vlade oficijalno podanimi vestmi o političnem naziranju prestolonaslednika in da bi bila taka politika zlasti v nasprotju z voljo in načeli cesarja Franca Josipa.

Kravali v dunajskem občinskem svetu.

S. — Dunaj, 22. oktobra. Včeraj je prišlo v seji dunajskega občinskega zastopa zopet do velikih škandalov. Na dnevnom redu je bila sestava volilne komisije za državnozborske volitve, ki se vrše v Hitzingu. Socijalni demokrati so očitali krščanskim socijalem, da nameravajo uprizoriti v Hitzingu velike volilne seleparije. Na krščansko - socijalni strani je vsled tega nastal velik krik in ūsunder. Socijalni demokrat Skaret je naranost vprašal, koliko bodo dobili krščanski socijaleci od Hadovih provizij. (Op. ured.: Ta je dobil — kakor se je izražalo v Hrabovi aferi 25.000 K provizije). Zato se je takoj sešel disciplinarni odsek, ki je Skareta izključil radi tega vprašanja od treh sej. Tudi med Schuhmayerjem in Krumsehaehom je prišlo do ostrih konfliktov.

Dražje cigare.

S. — Dunaj, 22. oktobra. Tobačna režija pripravlja zvišanje cen za cigare. Kratke cigare bodo stale v bodoče 6 vin., britanike 16 vin., trake 18 vin. Najbrž se bo to zgodilo proti novemu letu.

Predarberški deželní zbor.

G. — Bregenz, 22. oktobra. Ko je v včerajšnji seji predarberški deželní zbor sprejel po daljši debati še dva zakona, je bil nato zaključen.

Zasedanje češkega deželnega zborna.

B. — Praga, 22. oktobra. »Narodni Politika« poroča, da bo češki deželní zbor zopet sklican dne 28. oktobra k plenarni seji, ako bude nadaljni tok pogajanju ugoden.

Češke konference.

G. — Praga, 22. oktobra. Zastopniki vseh čeških strank so imeli včeraj popoldne sejo, v kateri se je sklenilo glede nemške zahteve po razdelitvi deželnega odbora, vztrajati na stališču dr. Fořtovega predloga, ki zakonito delitev perhoreseira. Konzervativni veleposestniki so že pripravili kompromisno formulo, od katere upajo, da bo od obeh strani sprejeta.

Češko - nemška spravna pogajanja.

S. — Dunaj, 22. oktobra. Včeraj so zopet prišle iz Prage kako zadovoljive vesti o napredovanju spravnih pogajanj med Nemci in Čehi. Z ozirom na te vesti se govori čimdalje več o rekonstrukciji kabineta. Ta rekonstrukcija pa ne bo parlementarizacija kabineta, temveč bodo aktivni politiki v novem kabinetu le primerno zastopani. Toliko pa je gotovo, da dobe Čehi 3 portfelje. Sprava s Čehi bo imela tudi za posledico, da bodo iz bodočega kabineta odstranjeni vsi ultranacionalni in sicer tudi Nemci.

Obstrukcija v moravskem deželnem zboru.

B. — Brno, 22. oktobra. Včeraj se je nadaljevala obstrukcija. Nemci so vložili nanovo 11 nujnih predlogov. Med debato o nujnem predlogu naj se davčni predlogi odlože, je prišlo med socialističnimi demokratom Eldeřem in Sevčíkem do večjih konfliktov. Nujnost predloga je bila odklonjena. Za so glasovali Nemci in socialistični demokrati.

Vprašanje vodnih cest.

F. — Lvov, 22. oktobra. Finančni minister Bilinski je tudi v klubu poljskih demokratične levice ponovil svojo že prej podano izjavu, da vladi ni mogoče izvesti zakonov iz leta 1901 glede vodovodnih cest. Načelnik kluba dr. Lev je izjavil, da klub kljub temu vztraja na stališču, da se morajo vodne ceste na vsak način izvesti in da bo klub stavil tozadovne predloge plenarnemu zborovanju vseh poljskih poslancev.

Morilce avstrijske cesarice.

G. — Ženeva, 22. oktobra. Truplo morilca avstrijske cesarice Lučenčija so včeraj obducirali v ta namen, da doženejo pri njem znake blaznosti. Tozadovna dosedanja raziskovanja so imela negativen uspeh, vendar pa raziskovanja še niso končana.

Bolezni srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

R. — Belgrad, 22. oktobra. Stavje prestolonaslednika se je proti včeretu izboljšalo. Cel Belgrad je zaradi

tega v velikem veselju, ker se je upanje na novo oživelje, da bo mladostni kraljevič premagal bolezen in ozdravljen.

B. — Belgrad, 22. oktobra. Po poldne ob 5. je bil izdan glede prestolonaslednikove bolezni butelin, ki konstatira, da je stanje prestolonaslednika neizpremenjeno, boljše. — Temperatura znaša 38-8°C, žila bi je 118krat na minuto, dihanje 36. — Pacijent je obdržal v sebi zavžito hrano.

Srbška skupščina.

B. — Belgrad, 22. oktobra. Včeraj je v skupščini odgovoril minister zunanjih zadev dr. Milovan Milovanović na interpelacijo poslanca Nikolije glede zatiranja srbskih učiteljev v turški Makedoniji. Dr. Milovan Milovanović je poudarjal, da je srbska vlada v tem oziru že intervenirala pri porti v Carigradu. Interpelant Stojan Novaković je priporočal, naj bi se glede tega vprašanja vedno skupno in sporazumno z Bolgarsko in Grško postopalo.

Kako se hitro proklamira republika.

G. — Sofija, 22. oktobra. Župan male občine Krakove je dal razobesiti na občinski hiši republikansko zastavo, ter je skušal pridobiti občinske odbornike za idejo, da naj se v Krakovi proklamira republika. Posrečilo se mu je pridobiti za to res tudi občinske svetnike in republikana v občini Krakovi je bila proglašena kljub vsem ugovorom s strani oblastev, da ne more kratko in malo že vsak vaški župan proklamirati za svojo občino republike. Vsi ti ugovori niso pomagali nič in vlada je moral poslati v Krakovo celo stotnijo vojakov, ki naj bi prebivalstvo v Krakovi zopet pridobili za monarhistične ideje.

Kolera na Ruskem ponehava.

B. — Lvov, 22. oktobra. V rusko - poljskih gubernijah je kolera popolnoma ponehala. Sanitetna revizija na avstrijsko - ruski meji je bila vsled tega odpravljena.

Veliko poneverjenje.

B. — Berolin, 22. oktobra. Knjigotržec Cysiakus je poneveril tukaj 800.000 mark, ter se nato še prej, predno so ga mogli izslediti, ustrelil.

Po končanem železničarskem štrajku na Francoskem.

B. — Pariz, 22. oktobra. Ker je stavka železničarjev končana, je vlada sklenila, v kratkem odpoklicati vse k orožnim vajam pozvane železničarje.

Nemški cesar v Bruslju.

A. — Bruselj, 22. oktobra. V pondeljek obiše nemški cesar Viljem belgijsko kraljevo dvojico v Bruslju. Iz strahu, da socialisti pri tej prilici prirede velike demonstracije, je vlada poklicala v mesto celo armado policistov in detektivov.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	9—
četr leta	" 450
na mesec	" 160
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravljanje: Knafova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Deželní zbor Kranjski.

(Nadaljevanje 29. seje ob 5. uri po polgne.)

Dež. glavar pl. Šuklje konstataira sklepnost seje.

Posl. baron Born poroča o dopisu e. kr. okr. sodišča na Vrhniku za izročitev gosp. posl. Lenarčiča in predlaga v imenu imunitetnega odseka, naj se temu ne ugodi.

Posl. dr. Susteršič zahteva, naj se posl. Lenarčič izroči sodišču in stavi nasprotni predlog.

Posl. dr. Tavčar izjavlja v imenu stranke, da se strinja z izvajanjem dr. Susteršiča.

Predlog dr. Susteršiča se soglasno sprejme.

Cestni zakon.

Poročevalec posl. Jaklič uvede debato o načrtu novega cestnega zakona.

Posl. pl. Schollmayr izjavlja, da je ta načrt za njegovo stranko nesprejemljiv in da bodo vporabili vsa sredstva, da ta načrt ne bo zakon.

Obsoja vlado, da je predložila v sankejo novi občinski zakon navzlie ostremu protestu veleposestnike in narodno - napredne stranke. Z ozirom na to je mnenja, da bo vlada s tem zakonom ravnotako postopala, vsled česar izjavi, da se njegova stranka odtegne vsaki diskusiji o novem cestnem zakonu in da se bo sploh absenitala.

Posl. dr. Tavčar: Visoka zborica! Po izjavi, katero smo ravnokar čuli, mi ne preostaja drugega, nego izreci, da je v tej resoluciji protislovje. Kdor je zadoljen z ljubljanskim občinskim volilnim redom, mora biti zadoljen z obč. volilnim redom. Oba zakona sta si podobna. Čeno grajam, moram grajati tudi drugo. Najpreje odkritosreno dvoje želimo: Če se predlaga tako važen zakon, v katerem se spremenijo dosedanja načela, naj se predlože tudi razlogi, da ni treba iskati, iz katerega studenca izvira vsa ta modrost. Kako smo čuli, ta elaborat niti ne odgovarja sklepom upravnega sveta. 24 ur pa za to prav gotovo ne zadošča. Gospoda, brez zamere, bojim se, da bo ljudstvo vsled takega zakona preveč zaječalo. Deželna podpora se sme dovoliti samo v izjemnem slučaju. Gospodarski položaj bo Vam kmalu čez glavo zrastel. Proračun za l. 1911 kaže, da po odbitku vseh dež. dohodkov, ostaja deficit 1,228.000 K. Izražam svoje občudovanje nad vašim pogumom, ko je tak deficit nad pogumom, da nastopite z novim cestnim zakonom, ki bo ogromno obremenil dež. proračun. Dokazati hočem, da bo ta zakon pogubonosen za občine same, za deželo, za mesto Ljubljano in tudi za posamezne cestne okraje. (dr. Krek ugovarja.) Važna so nova načela, ki se hočejo uvesti. Najprvo se bom pečal z načeli v prvem poglavju. Ne smemo stati na stališču, da se tolažimo s tem, da bo ostal zakon samo na papirju. Če se sklene v zakonu, da se

določijo nova javna pote, potem morajo stopiti v veljavno tudi tisti faktorji t. j. občine, ki bodo skrbele za to, da so ta občila v dobrem stanju. Občina bo morala pa tudi siliti, da so ta javna pota v dobrem stanju. Premalo ste premislili posledice zakona. Najprvo trdim, da se bo iz tega zakona izemila za kmetske občine velika škoda. Če bo občina, glavarstvo storilo svojo dolžnost, bo vsaka občina zaradi teh potov zašla v velike stroške. Prva nevarnost tiči v tem, da ste pomnožili javna pote. Predenje si, kakšna so javna pote po deželi. Letni izdatek za ta javna pota bo tako grozoven, da jih občine ne bodo mogle prenašati. Če mi ponudijo 20 milijonov krov in mi pravijo, naj popravim vsa ta pote, ne sprejemem tega. Veliko občin bo, ki bodo morale predpisati 30–40% doklad, če bodo hotele zadostiti zahtevam tega zakona. Mislite, da je največja dobrota za našega kmeta, če so se gospodarska pota proglašila za javna pota. Predvsem se bodo vpoštela pote, ki vodijo po gozdih. Vsi poznamo ta poto. To so pote, katerih narava je taka, da jih absolutno ni mogoče spraviti v tako stanje, da bodo trajno vporabna. Navaja slučaj, da je bilo samo ze eno tako pot treba 40.000 K. Občina pa mora po novem zakonu siliti, da se taka pota popravi. Če se bodo po lastniki k temu sili, bo občina morala po veliki sili poseči. V tem pa tiči velika nevarnost za občine, pa tudi za občino. Vzemite kakega uglednega trgovca z lesom. Ta bo gotovo silil v to, da se popravijo taka gozdna pota. Premislite, predno o tem sklepate. Občine bodo jokale, če bodo morale prevzeti tudi tako gospodarska pote. Novi cestni zakon je od vas premalo premišljen in obsegata velike nevarnosti, ki bodo davile in drle pred vsem našega kmeta. Novi cestni zakon bo tudi pogubonen. To je tako lahko dokazati: V drugem poglavju so navedeni faktorji, ki morajo vzdrževati ceste. Dežela prevzame v oskrbo vse deželne ceste in vse dosedanje okrajne ceste in statuirat se princip, da bo dežela placevala 30% vseh tozadavnih troškov. En princip se je pri tem kršil, ki je utemeljen v naravi stvari same. Povsod se vpoštova načelo, da mora največ stroškov za občila nositi tisti, ki jih najbolj rabi. To načelo se pa v tem zakonu ne bo vporabilo, ker bodo tisti, ki jih najmanj rabi, največ plačevali. Velika nevarnost tiči o tem, da imate vi kot politična stranka vezane roke. Vaši volileci bodo vedeli to vaše stališče izkoristiti. Po celi deželi bo zavrela, da vsako pot sprejme med deželne ceste. Že danes je pri dež. odboru več nego sto prošenj, naj se obč. pote sprejmo med okrajne ceste. Posledica tega bo, da bo izdatek dežela za vzdrževanja teh cest prav kmalu prekoračil znesek enega milijona krov. Ne vem, kako

boste našli izhoda, če boste hoteli obvarovati deželo pred gospodarskim polom. Zakon je bil v slabjem stanju, ko je zapustil upravni odsek. Gospodarstvo novih cestnih odborov ne bo zdravo, temveč bodo na stroške dežele nobel gospodarili. Sami boste prišli do prepričanja, da bo novi zakon nesreča za deželo in njeno prebivalstvo.

Danes je položaj tak, da je dr. Šusteršič nekak ženin, ki je stopil v zakon z nevesto bar. Schwarzen. In mesto Ljubljana naj šteje doto temu zakonskemu parčku. Ljubljana naj prevzame ogromne vste za deželna občila. (Demšar: To je požrtvovalnost!) Vi lahko delate dovitje. Pravim, da je to krivičnost — v tem se razlikujeva midva. Če vi zdihujete, da se vam slabo godi, je dobro — ne smete pa misliti, da v Ljubljani smo samo pečene golobe. Ljubljana je danes v takem gospodarskem stanju, da ne more prenašati teh stroškov. Nobena vlada ne sme izrabljati tega in na to delati, da zadavi napredno Ljubljano. Ne bo šlo, izprešati iz nje zadnjo kapljo krvi — kri onih prebivalcev, ki so kri vaše krvi. Vi davite tudi svoje lastne somišljenike. Krivično je to. Nobena vlada bi ne puštila, da bi se s stolnim mestom ravnal tako, kakor s piško, kateri se puli pero za peresom. Če hočete, da mi respektiramo vaše volilce, morate tudi vi nas meščane respektirati. Ljubljana plačuje dobro tretjino vseh dež. doklad od direktnih ces. davkov. Ljubljana plača tretjino za vsako deželno podporo. Mesto Ljubljana že do sedaj napram deželi popolnoma izpoljuje svojo dolžnost. Ljubljana bo morala takoj od začetka prispeti več nego 200.000 krov za dež. ceste, sčasoma bo pa to znašalo 300 do 400 tisoč, kmalu na to pa celega pol milijona krov. Vsi okraji imajo koristi od teh cest, samo Ljubljana ne. Vsaka občina bo dobivala od dežele podpore, samo Ljubljana ne bo dobila ničesar, čeprav ima velike naloge pred seboj. Pri regulaciji Ljubljane se bosta moralna napraviti dva velika nabiralnika, kar bo stalo okoli pol milijona krov. Ljubljano dati na mesarsko klop, tega ne bi smela priupustiti nobena vlada. Ljubljana nima zastopstva, da bi protestirala proti temu. Apelira na vlado na Dunaju in izjavlja, da se z novim zakonom krši gospodarska bodečnost stolnega mesta Ljubljane.

Cestni odbori bodo od zdaj naprej gospodarili z deželnim denarjem. Ne ve se, ali bodo cestni odbori komandirali tehnično objekt ali obratno. Kaj bo z dolgom dosedanjih cestnih odborov? To vprašanje naj bi se predvsem rešilo. Cestni odbori bodo smeli samo 30% doklad razpisati. Cestni odbori bodo pa morali pomagati kolikor mogoče občinam pri vzdrževanju cest. Kmalu bodo imeli pa cestni odbori take doklade, kakršnih do zdaj niso imeli, in pa še

ogromne dolgove. Nobena pametna večina ne sme vsega samo zase imeti. Novi cestni zakon je na vse strani slabo premišljen. Ni nič slabejšega, nič gospodarsko nepremišljenega, ne-nov ni cestni zakon.

Posl. dr. Lampet hvali stvarno izvajanje poslanca dr. Tavčarja. Obsoja pa stališče veleposestniške kurije. Priznava, da je novi cestni načrt tudi lahko nevaren, če bo slaba uprava. Stoji na stališču solidarnosti, da je vsa dežela enotna. Promet je tako razvit, splošen, da se morajo tudi stroški za javna pote porazdeljevati po tem načelu. Upa, da bodo cestni odbori vestno izpolnjevati svoje naloge. Ni za centralizacijo. Zavzema se za avtonomnost posameznih korporacij. Misli, da je njegova stranka s tem zakonom napravila jako srečen korak, ker so izključili interesno zastopstvo. Klerikalna stranka noče Ljubljane odirati, temveč hoče samo enakomerno te stroške za ceste porazdeliti. Druge mestne in trške občine nosijo večje doklade, nego Ljubljana (dr. Tavčar: »Pa za svoje potrebe!«) Vsaka reforma gre nekoliko v meso. Vabi končno narodno-napredno stranko, naj glasuje za predloženi cestni zakonski načrt.

Posl. dr. Novak pravi, da ta načrt ni več tak kot prvoten, nego je korenito izpremenjen. Navaja posamezne točke, ki so v novem načrtu izpremenjene. Sama klerikalna stranka se je ustrašila prejšnjih zahtev zakona. Večina misli pri upravi potov postopati sistematično, kar pa ne pojde tako lahko. Dolžnost dež. odbora bi bila, vse natančne podatke o posameznih vrstah cest predložiti zbornici. Iz tega bi vsak poslanec lahko izračunal, kakšna bremena bi imela nositi v bodoče deželi. Smatra novi zakon za nasilen napram posameznim občinam, posebno pa napram Ljubljani. Gre se za vprašanje n. dr. kdaj bo treba noroviti gospodarsko pot. Prišel bo kak občinski odbor ter vzel naniko kakega interesenta pri tej gospodarski poti. Obč. odbor bo sklenil, da ta pot več ne zadošča potrebam. Obč. odbor je torej opravljen diktirati takemu interesentu menjajo njegovih potreb ter zahtevati od njega, da popravi pot, četudi faktično tega ni treba. Obč. odboru ni treba zasebnega udeležnika niti zaslišati. Take določbe so na brezvomno nasilne. Navaja posamezne tozadovne paragraphe. Zakon niti ne nove, kdo naj določa te potrebe. Isto je tudi glede uvrstitve posameznih potov in cest. Tudi v teh določilih so nasilstva. Moreče je, da bo kak župan kako pot, katero je dosedjal kdo uporabljal kot servitutno pot, proglašil za javno pot. Dolžnost obč. organov bi bila, da v vsakem takem slučaju zasliši posamezne lastnike zemljišč, če katera vodijo taka servitutna pota. Tega pa v novem zakonu ni. Kar se Ljubljane tiče, je dr. Lamne čudnega mnjenja. Če ima majhne dokla-

de, mu ni prav, če ima pa velike, pa pravi, da je obč. gospodarstvo slabo. Ljubljana ima pa še veliko nepokritih potreb. Ne smete se torej sklicovati na to, da ima Ljubljana še nekaj denarja v žepu. Če mislite imeti Ljubljano za molzno kravo, tedaj vam kličem, ne mučite te molzne krate. Dr. Lampetova namera obremeniti samo bogatejše sloje, se ne da izvesti, ker vlada ne dopušča doklad diferencirati. Večina se sklicuje na to, da hoče varovati avtonomijo dežele, avtonomijo njenih mistifikacij. Najprimitivnejši čut pravičnosti zahteva, da sme vlada samo takrat razputiti okr. cestne odbore, če jim more dokazati kako krivo. Vlada sme po novem cestnem zakonu brez vsakega vzroka razpustiti okr. cestne odbore, kar gotovo ne pomenja varovanja avtonomije. Izjavlji, da bodo zastopniki nar. napredne stranke glasovali zoper ta zakon.

Posl. De mša r pravi, da so se klerikalni poslanci gotovo zelo dobro posvetovali, predno so ga predložili. (Nihče ne posluša dolgoveznih otrobov tega poslanca. Posvetovalnica se tako zelo izprazni, da seja niti sklepenna ni. Niti poročevalec ga ne posluša in odide iz dvorane.) Končno pravi, da je brez strahu zagovarjal načrt tega zakona.

Posl. Bartol se zavzema posebno za gospodarska pote. Prepričan je, da njegovi volileci ne bodo prav nič godrnjali, če bo sprejet ta cestni zakon. (Izgubi listke in ne more dalje govoriti.) Napisled vendar srečno konča.

Posl. Kob hvali kneza Windischgraetzta, da dela dobra pote po svojih gozdih. Pravi, da je v potih najboljše naložen kapital. Govori, kako dobro s svojega stališča kot lesni trgovci. Drva bodo mnogo cenejša, vsled česar bo imel Ljubljjančan gočovo dobitek (dr. Tavčar: »Kobi pa izgubo«). Razlagal, da bodo piške potem tudi cenejše in da bodo potem mesto dve za en zeksar, tri za en zeksar (Turk: »Ali, piške!«) S piškami in jajci hoče dokazati, da bo imela Ljubljana največ dobička od novega cestnega zakona. Povabi končno dr. Tavčarja, naj glasuje za zakon.

Na to zaključi deželni glavar pl. Šuklje sejo.

Prihodnja seja bo v torek ob 10. dopoldne.

Vladni komisar in slovensko gledališče.

Kakor je znano, je podpora, ki jo daje redno vsako leto mestna občina slovenskemu gledališču, dovoljena samo do konca tekočega kalenderskega leta. Ker je med tem zavladal na magistratu vladni komisar, se je splošno izražala bojazen, da bo občinska podpora slovenskemu gledališču ustavljen, kar bi imelo nedogledne posledice za slovensko gledališče. Ta bojazen se k sreči ni uresni-

LISTEK.

Gospoda Četrtna letosnji dopust.

Spisal Blaž Pohlin.
(Dalje.)

Prijatelj si je zmocil grlo, ki se mu je med tem že precej posušilo, ter nadaljeval:

»Vpliv uživanja vina in ljubezni v priprosti naravi me je omamil, da sem na licu mesta, to je v bujni travi, zadremal in zaspal. Ko sem se prebudil, nisem vedel, kje da sem. Mel sem si oči in tu je počasi vstajalo pred menoj zadnje prezivljeno poglavje romana onega popoldneva in večera ter noči. Ljubice moje ni bilo več poleg mene, porednica mi je kar ušla. Hudoval sem se v sreu nad njenou nehvaležnostjo, da me je pustila samega v samoti in temi v neznanem kraju.

V tem je posvetil mesec izza težkih oblakov. Iz sreca sem mu bil hvaljen za njegovo svetobo, s pomočjo katere sem kmalu dognal, da sem v Mestnem logu in kod pelje pot na moj dom, dom nezvestega moža in vanežene, nadom lepega očeta peterih

otrok. Kaj bo rekla žena, ko tako pozno priklovoratim domov? Tako pozno, da, koliko je že neki ura? Sežem v žep — ure ni nikjer! Pogledam po telovniku — verižice nikjer! Srebrne ure in zlate verižice nikjer!

Prijatelj, bridažal je stopila v mojo dušo. Ogledal sem si sicer zeleno posteljico prav natančno, a ure in verižice ni bilo ne duha ne slaha. Premisljal sem, kje bi bili, a kakor sem kombiniral in kombiniral, vse je kazalo na to, da je ura in verižica in moja ljubljena Tončka, moja sladka ljubica, vse izginilo istočasno. Kajti natanko sem se še vedel spominjati, da sem imel uru na poti iz gostilne in da sem nanjo gledal, sicer bolj težko, a gledal sem vendarle.

Ugibal sem, kaj naj storim. Najrajši bi bil seveda o vsej stvari molčal, ker je silno sitno, če ima oženjene opraviti s kakim dekletom, pa potem pride v svet. Moja ura in verižica bi pa ravno lahko izdala vso mojo bedarijo in prismojenost. In potem naj izve žena! To bodo obrazi. Moja žena uprizarja včasih prav hude domače krize, nič ne govori, ampak ima obraz kot iz lesa narejen, mi streže prav ponižno in skrbno in se zabava samo z otroki. To pa mene stokrat bolj peče, kot če bi se pošteno skregala, zato toliko časa begam, da si poveva, kar si je povedati. V tem slučaju pa — če bi žena izvedela, da

sem se potikal s tuo babo — bi bili vsi križi dol in zakonska zastopnost bi posebno silno trpela na ugledu.

Sklenil sem zatorej, da takoj drugo jutro kupim pri urarju kolikor mogoče slično uru in verižico, kot sem jo imel preje, da jo bom plačeval na mesečne obroke, ženi pa ne povem nič. S tem bo stvar najbolj opravljen, policiji pa ne naznamenim ničesar, da sem bil okraden.

Prišel sem domov okoli dveh polnoči že popolnoma trezen. Pred ženo sem se hotel seveda kolikor mogoče lepega napraviti. V kuhinji sem se izzul ter slekel obleko, nato pa v sami srajci in spodnjih blačah pristopical v spalnico. Žena je — zdelelo se mi je — spala. Pred meno je stal otročji voziček, v katerem je navadno spal najmanjši otrok. Bistra misel mi je šinila v glavo, hotel sem postati junak. Primel voziček in ga začnem voziti semtretja, kar je trajalo par minut. Ker žena ni dala nobenega glasu od sebe, da čuje vozičko vo drdranje, zavozil sem ga v njeno posteljo, da se je stresnila stranica in da se je žena sklonila pokenci.

»Kaj pa noriš nocoj, klada pijana?« pozdravila me je.

»No, no, le dostojnejše govor!« rekel sem oblastno, »ti spiš, jaz pa vozim otroka, da ti ne vpije in ne spravi pokenci cele družine!«

»Kaj? Do danes te nisem poznala, da si tak navit hinavec. Otrok leži pri meni...«

Se nikoli se nisem s tako hitrejo spravil in posteljo in še nikdar me ni bilo tako prebito sram kot tisto noč, ko sem ženi ves čas kazal širokost svojega hrbita.

Ko se drugo jutro prebudim — ležal sem skoraj do devetih — bila je takoj žena pri meni.

»Ti, kje imas pa uru.« vprašala me je in me srepo gledala.

»Uro? Zakaj pa vprašaš?« odvрnil sem in iskal po vseh kotičkih svojih možganov prikladne laži kot odgovor na ženino vprašanje.

»Stenska se je ustavila,« rekla je žena, »tvoje pa ni mogoče nikjer najti. Bog ve, kod si snoči kolovratil! Si bil morebiti spet v Mestnem logu!«

Zadnjih dveh stavkov nisem hotel slišati. Zato sem odgovoril le na prejšnje besede:

»Ker ne znaš iskati, pa ne najdeš ure. Čakaj, jaz jo bom pa dobil takoj!«

Rekši sem skočil s postelje iskat uro. Pa glej vraga, tudi jaz je nisem mogel najti, ne ure ne verižice.

»To je pa res čudno, kam je izginilo oboje!« vzkliknil sem ves preplašen, »pa se vendar ni kak potepuh pritepel ponoči v naše stanovanje?«

čila. Kakor namreč čujemo, je vladni komisar vitez Laschan odredil, da se ima izplačevanje redne subvencije slovenskemu gledališču dati v proračun tudi za prihodnje leto. Kaj je vladni komisar ukrenil glede podpore »Slovenski Filharmoniji«, nam ni znano.

Slovenska Filharmonija.

Konec Slov. Filharmonije se vrši v nedeljo in ne kakor je po pomoti prijavljeno v soboto.

Klerikalna narodnost.

V včerajšnji seji deželnega zboru se je dogodilo nekaj, kar v bengalični luči osvetljuje brezglavnost klerikalnih politikov. V zadnjem zasedanju se je deželnemu odboru naročilo, naj izdela zakonski načrt v varstvo naše planinske flore. Deželni odbor se je seveda takoj podviral, sestavil tak zakon ter ga v tekočem zasedanju predložil deželnemu zboru. Predlog se je odstopil upravnemu odseku. In kaj je storil ta famozni upravni odsek, odnosno njega klerikalna večina? Sklenil je vrnilti zakonski načrt, čigar sestavo je preje klerikalna večina naravnost zaučala, deželnemu zboru, češ, da še niso dani — predpogoji za tak zakon. Da so se s tem abderitskim sklepom modrijani udarili sami sebe po zobeh, tega se seveda v svoji fenomenalni prebrisansosti niti ne zavedajo. Je pač eden izmed klerikalnih velenjov srečno iztaknil, da se da zakonski načrt tolmačiti eventualno tako, kakor da bi bil naperjen proti kmečkemu prebivalstvu. To je zadostovalo, da so očetje klerikale takoj rekli: nak! In pri tem je tudi ostalo, zakaj klerikalna buča je trda kot granit in se ne da prepričati niti z najpametnejšimi argumenti, če tudi sama uvidi svojo budalost. Zaman sta dr. Tavčar in grof Barbo z žgočim sarkazmom in z argumenti, ki jih ni bilo moč izpodbiti, dokazovala nekonsekventnost, nelogičnost in brezmiselnost klerikalnega ukrepa, klerikale so ostali gluhi in niti eden izmed njih si ni upal izpodbijati argumentov, ki sta jih navajala govornika, kamoli, da bi drznili zavračati očitanja nelogičnega in brezmiselnega postopanja, ki so kakor bič pada na njihov hrbet. Klerikalna večina je predlog upravnega odseka sprejela neizprenjen — seveda, ker ne sme nikdar priznati, da se je blamirala in če se tudi pri tem blamira do kosti. In to pot so se res klerikale nesmrtno blamirali, zakaj tako gorostasno neumnega sklepa bi ne mogli storiti niti stari Abderit!

Peerz bi se rad zmazal.

Umagane afere, ki so prišle na dan, gredo Rudolfu Peerzu za kožo. Mož se zaveda, da je njegov položaj nevzdržljiv, ako se mu v kratkem

Preobrnil sem vse še enkrat iznova, a ure in verižice ni bilo nikjer. Znal sem pa tako markirati, da je bila žena docela uverjena, da jaz nisem nič kriv, da je ura in verižica izginila, posebno ko sem ji z vso svetostjo zatrjeval, da se natanko vem spominjati, da sem jo še imel pri vežnih vratih.

»Škoda, da nimam trave, da bi z njo vragu rep zavezala, s katerim najbrž sedi na uri in verižici,« menila je žena, ki je bila v takih važnih trenotkih, ko kakšne izgubljene reči ni bilo na noben način najti, vedno pripravljena poslužiti se tega izrednega sredstva.

»Pa res škoda,« pritrdiril sem hinnavsko videč, da je babjeverstvo včasih naravnost potrebno, da se kakšna pregrehka pokrije.

Ure in verižice torej ni bilo najti. Sodil sem, da bo s tem te nesrečne reči konec in da se oddahmem po nej.

Pa ni bilo tako.

Ženi je kar naenkrat prišlo na misel, da moram naznaniti policiji, da sem uro in verižico izgubil. Meni se je to zdelo odveč, ker je policija gotovo ne bo dobila, vendor žena se je kaprieiral nato »zaradi varnosti«, ker se končno prav nič ne ve, če ni bila ura in verižica morda ukradena in jo bo tat hotel prodati.

(Dalje prihodnjih.)

ne posreči na spreten način se izvleči iz zagate. Domisil si je, da bi ga iz škripev najlažje rešili kočevski učitelji, ako bi mu izrekli zaupnico, ter proglašili vse ono, kar se njemu — Peerzu očita, za navadno obrekovanje. In res je sedaj Peerz nastopil kot nadzornik, ter ukazal, da mu morajo podrejeni učitelji izreči zaupnico. To zaupnico bo seveda dobil — kdo pa si upa izpostaviti se njejgovemu maščevanju? Opozarjamno javnost na ta Peerzov maneuver, oblast pa pozivamo, naj že vendar enkrat kaj ukrene proti Peerzu, ki je gotovo v sramoto vsemu kranjskemu šolstvu.

Zrtev klerikalne maščevalnosti.

Na Vačah se bije ljut boj med klerikale in naprednjaki. Klerikalem, ki jih vodi kaplan Majdič, je najhujši trn v peti tamkajšnji nadučitelj B. Tega hočejo klerikale uničiti, ali ga vsaj družabno isolirati. Zato so postavili načelo: Boditi proklet vsak, ki občuje z nadučiteljem. In nesreča je hotela, da je bil z nadučiteljem dober priatelj tudi tamkajšnji organist Josip Bervar. Kaplan mu je ukazal, da mora prekiniti z nadučiteljem vsake prijateljske zvezze, ter ga pričeti sovražiti tako, kakor on. Ker je bil organist poštenjak in značaj, se ni uklonil kaplanovemu nemoralnemu ukazu. Odgovor na to je bil: **odput iz službe**. Sedaj je mož s svojo rodbino brez zaslužka in tudi ne more nikjer dobiti nove službe, ker ga kaplan povsodi očrni za liberalca in brezverca, čeprav je organist morda boljši kristjan, kakor kaplan sam. — Pozivamo na predne somišljenike, naj se usmilijo tega moža. Bervar sprejme vsako še tako malo službo, samo da mu bo mogoče preživeti svojo rodbino. Priponimamo, da je bila njegova žena učiteljica in da je veča treh jezikov. Nadejamo se, da naš poziv ne bo postal brezuspešen. Vsa potrebna pojasnila daje naše uredništvo.

Preganjani slovenski učitelji na Koroškem.

V celi slovenski Ziljski dolini je bil dosedaj edini slovenski učitelj, namreč g. Lovro Horvat, nadučitelj v Čačah pri Čajni. Ker pa gosp. Horvat ni hotel zatajiti svoje slovenske naravnosti, ter ni maral hajlati z neznačajnimi tovariši, začeli so ga pregnanjeti, in sedaj ga je deželni šolski svet brez vzroka prestavil v nemški Pontabelj. Enako pregnanjo in zapostavljanje ostale slovenske učitelje. V goratih Apačah služuje že štiri leta učitelj gosp. Jos. Jekl, zelo veden in nadarjen vzgojitelj, ki ima posebne izpite iz glasbe, ter je strokovnjak v čebelarstvu. Predno je šel v Apače, kjer niti hrane ni dobiti, so mu rekli na merodajnem mestu, da se bo zaradi te njegove pozrtvalnosti pozneje posebno nanj oziral. Sedaj je bila razpisana služba nadučitelja v Libučah pri Piberku. Razun gosp. Jekla je prosil le še en učitelj, neki nemškutar, ki je slabše kvalificiran, ter ima tri leta manj službovanja kot gosp. Jekl, toda službe ni dobil gosp. Jekl, temuč ta nemškutar. Nemeji imajo pač svoj »Volksrat«, ki se briga za vsakega svojega učitelja. Kdo pa se briga za slovenske učitelje? Seveda dolžnost edinega poslanca g. Grafenauerja je, da ima vse take slučaje v evidenci, ter jih spravi pred državnim zborom. Ta naloga mu pač ni pretežavna, saj je vseh slovenskih učiteljev na Koroškem jedva dvajsetorica.

Pobegnila sta

dne 18. t. m. iz prisilne delavnice prisiljenca Fran Hero, roj. 1884 v Trstu, in Fran Tomič, roj. 1882 v Šmartnem pri Litiji. Oba sta jo popihala v prisiljeniški obleki.

Dognana identiteta.

Kakor smo že poročali, so dne 14. t. m. vojaki v Vodmatu iz Ljubljance potegnili nekega utopljenca delavskih slojev, katerega identiteta še ni bilo dognana. Kakor se nam sedaj poroča, je policija dobila sedaj podatke, ki govore zato, da je utopljenec skoraj brezvomno identičen s Tönniesovim dninarjem Jakobom Prelovškom, roj. 18. julija le-

ta 1873. v Stobu, ter pristojen v Domžale. Navedenec je bil baje zelo udan pijači in ga tudi od takrat pogrešajo. Mož je bil samec in je bržkone po nesreči zašel v vodo. Ker ima Prelovšek pri tvrdki dvigniti še nekaj dnevnine, a ga od nikoder ni, je brezvomno postal žrtev valov.

Najnovejše vesti.

Ogrski ministrski predsednik Khu-

en - Hedervary — bolan.

S. — Dunaj, 22. oktobra. Večernia »Zeit« poroča, da se bo ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary moral dati še to leto operirati. Vseld tega bo moral odložiti vsaj za tri mesece vse politične posle. V njegovih funkcijih kot ministrski predsednik ga bo nadomeščal trgovinski minister Hieromyi, ki je najstarejši član kabineta. Khuen-Hedervary pa je obenem tudi notranji ogrski minister, minister a latere in hrvaški minister. V teh funkcijah ga bo nadomeščal najbrž grof Tizza, ki bo do tedaj že najbrž vstopil v ogrski kabinet.

Podaljšan bosanski ofertni rok.

B. — Budimpešta, 21. oktobra. Na intervencijo ogrskega trgovinskega ministra Hieronymija pri skupnem ministru Burianu, je bosanska deželna vlada podaljšala konkurenčni rok za dobavljanje 4 milijone kubičnih metrov smrekovega lesa iz vladnih gozdov v Bosni. Interesentje lahko vpogledajo pogoje pri deželni vladni v Sarajevu.

Spor med Bosane in Srbijami.

S. — Belgrad, 22. oktobra. Bosanski begi iz Janjeva so imeli na Otoku na Drini nasajeno koruzo, glede katerega lasti še danes ni jasno, ali je srbska, ali avstrijska, ter se med obema vladama radi tega še vedno vrše pagajanja. Begi so hoteli koruzo odpeljati, toda to so jim srbski žandarci zabranili. Bosanski begi so se obrnili na avstrijsko vlado v Tuzli in ta je poslala dva bataljona avstrijskih vojakov v Bjelino. Tudi srbski vojaki so zbrani v Lozne. Med tem pa so se vršila med obema vladama pogajanja, katera bodo v kratkem uspešno kančana.

Noblovo darilo.

B. — Stockholm, 22. oktobra. Letošnjo Noblovo darilo v znesku 193.360 K za medicino je bilo priznano fiziologu dr. Kosselu v Heidelbergu.

Portugalski kralj na Angleškem.

B. — London, 22. oktobra. Kralj Juri V. je obiskal portugalskega kralja Manuela v gradu Woott Norton.

Odprava izjemnih zakonov na Portugalskem.

B. — Lisabona, 22. oktobra. Vladni list objavlja dekret provizorične republikanske vlade, s katerim se odpravljajo vsi izjemni zakoni na Portugalskem, predvsem zakon o anarhistih in zakon glede omejitve tiskovne svobode. Vsi cerkveni dostojanstveniki so se izjavili za republiko. Vojakom, ki so se vojevali za republiko, je bil dovoljen 4mesečni dopust in so se jim izplačali v denarju predujemi.

Odpravek kraljevi rodbini Braganza.

F. — Lisabona, 22. oktobra. Vlada je pričela inventirati premoženje kraljeve rodbine Braganza. Po odpališču vseh dolgov ostane kralju Manuely še letnih dohodkov 20.000 funtov šterlingov. S tem, da odpade kraljeva civilna lista, si vlada prihrani letnih 160.000 funtov šterlingov, katere hoče vlada vporabiti v davčne olajšave revežem. Maria Pia, to je stará mati kralja Manuela, dobi letno rento 12.000 funtov šterlingov.

Bosanski okrajni sveti.

B. — Sarajevo, 22. oktobra. Okrajni sveti bosanski so sklicani na 24. t. m. k posvetovanju.

Nove volitve v Poštorni.

S. — Dunaj, 22. oktobra. Nove volitve v Poštorni so razpisane na 31. oktobra, 2. in 3. novembra.

Za kratek čas.

Kmetica: Oh, taka nesreča! Mojemu možu so v bolnici eno nogo odrezali.

Fajmošter Jaka: Oh, reva, kaj boste pa zdaj z drugim škornjem vašega moža počeli?

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoleščak.

Borzna poročila.

Dunaj, 22. oktobra. Na včerajšnji dopoldanski borzi se je pojavilo živahnogibanje, ki je proti poldnevnu nekoliko oslabelo. Kazalo se je v splošnem zanimanje, ter so zlasti bančne vrednosti in pa akcije buštěhradske železnice našle mnogo kupcev. Tudi orožarske, paroplovne in cementne akcije so pridobile. Precej popustile pa so petrolejske akcije in akcije Skodovih zavodov. Rente so oslabele. Devize so bile trdne.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dunajske borze 21. oktobra 1910.

	Denari	Blagov.
4% majeva renta	93:15	93:35
4½% srebrna renta	96:75	96:95
4½% avstr. kronska renta	93:10	93:30
4% ogr.	91:70	91:90
4½% kranjsko deželno posojilo	96—	97—
4½% k. o. češke dež. banke	94—	95—

	Denarje.	Blagov.
Srečke iz 1. 1860 1/2	219:50	225:50
" 1864 . . .	321—	327—
" tiski . . .	153:50	159:50
" zemeljske 1. izdaje . . .	298:75	304:75
" ogrske hipotečne . . .	248:50	254:50
" dun. komunalne . . .	536—	546—
" avstr. kreditne . . .	519:50	529:50
" ljubljanske . . .	88—	94—
" avstr. rdeč. križa . . .	60:60	64:60
" ogr. bezilkha . . .	37:25	41:25
" turške . . .	27—	31—
"	256—	259—

	Denarje.	Blagov.
L		

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda.“

Z lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddasta.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Kočeniu, Koledverska
ulica št. 6. 189

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
črkvarjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **SONO** v tej stroki izvedbeni
urednik.

Naslov v upravnosti „Slov.
Naroda“

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetска posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavoso
v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121-11
upravnega premoženja K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sona za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000

Poskuje na zomljišča po $5\frac{1}{4}\%$, z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po
 $5\frac{1}{4}\%$, brez amortizacije; na menice po $6\frac{1}{4}\%$.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven rednej
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omej enim jamstvom

Uradni prostori: Šeleburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po $4\frac{1}{4}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobri stranki čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnatelj menjalnica:** zamjenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskomplira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni
pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Usojam si vladivo opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo Prve Češke življenske zavarovalnice, najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

 vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica štev. 2.

priporoča promese na ————— K 18 —————

Zrebanje ————— 2. novembra

Glavni dobitek

K 300.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehnika dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji.

Telefon št. 16.

163

Telefon št. 16.

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki »SLAVIJI«.

Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more naložo,
ki si jo je stavljal, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fondi K 48,812.787. — Jamstvo za popolno varnost. ..

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobitek svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelenim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banko „Slavijo“ v Ljubljani.

N a
s
p
i
e
n
j
e
n
o
i

Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA .. Prešernova ulica štev. 3. .. LJUBLJANA

Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov krov. — Denarni promet do 31. dec. 1909 nad 518 milijonov krov. — Rezervni zaklad nad 1 milijon krov.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še
mestna občina ljubljanska z vsem **prometom in z vso davčno močjo**.
Izguba vloženega denarja je **nemogoča**, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželnih vladi, **izključena vsaka spekulacija** z
vloženim denarjem. — Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po

$4\frac{1}{4}\%$

brez odbitka; nevzdidnjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posaja na zemljišča po 5% , obresti in proti amortizaciji po najmanj $\frac{1}{4}\%$ na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje
slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.